

4. TEMA

ATA TÜRKÇÜLÜK

ve ÇAĞDAŞLAŞAN

TÜRKİYE

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

Atatürkçülük

Atatürk'ün toplumun ve devletin gelişmesi amacıyla akıl ve bilimi esas alan siyasi, ekonomik, toplumsal alanlardaki düşüncelerine "Atatürkçülük" denilmektedir.

Atatürk İlkeleri

Atatürk tarafından ortaya konulan, temelini Atatürkçü düşüncenin oluşturduğu, tam bağımsızlığı ve çağdaşlaşmayı sağlamayı amaçlayan ilkelere **Atatürk ilkeleri** denir.

ONEM
LI

ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK

MİLLİYETÇİLİK

HALKÇILIK

LAİKLİK

DEVLETÇİLİK

İNKILAPÇILIK

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Atatürk ilkeleri akıl ve bilimin öncülüğünde **tam bağımsızlığı ve çağdaşlaşmayı** sağlamayı amaçlar.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK

Cumhuriyet halkın iradesini kullanarak seçimler vasıtası ile kendi kendini yönettiği yönetim şeklidir. Egemenlik kişiye değil halka aittir.

Cumhuriyetçilik ise Cumhuriyeti koruma, yüceltme ve yaşatma fikrine denir.

ONEM
LI

- Cumhuriyetle birlikte egemenlik (Yönetme yetkisi) millete geçmiştir. Herkes eşit söz hakkına sahiptir. Toplumunun gelişmesini ve çağdaşlaşmasını sağlamıştır.
- Cumhuriyetçik millet olma bilincini geliştirdiği için milliyetçi, Egemenliğin halka vererek eşitlik sağladığı için halkçı çağdaş bir uygarlığı hedeflediği için inkılapçı bir özelliğe sahiptir.

CUMHURİYET ÇİLİĞİN ANAHTAR KELİMELEİRİ

ONEM
LI

Milli egemenlik

Milli İrade

Seçme ve seçilme

Siyasi

Çok partili hayat

Siyasi partiler

Çoğunluğun görüşü

İdari

Yönetim şekli

Demokrasi

Kadınlara seçme seçilme
hakkı verilmesi

Oy verme

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Cumhuriyetçilik
Cumhuriyeti koruma,
yüceltme ve yaşatma fikrine
denir.

2.Soruları Çözerken Anahtar
Kelimelere Dikkat Etmeliyiz.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK İLKESİNE GÖRE YAPILAN İNKILAPLAR

ÖNEMLİ

TBMM'NİN AÇILMASI

Tek Kişiden yönetiminden halk egemenliğine geçiş

SALTANATIN KALDIRILMASI

Tek Kişiden yönetiminden halk egemenliğine geçiş

CUMHURİYETİN İLANI

Tek Kişiden yönetiminden halk egemenliğine geçiş

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI

Tek Kişiden yönetiminden halk egemenliğine geçiş

ANAYASANIN KABUL EDİLMESİ

Hukuk düzeni ve eşitlik kabul edilmiş haklar güvence altına alınmıştır.

ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ

Halk istediği partileri tercih imkanına kavuşmuştur.

ORDUNUN SİYASETTEN AYRILMASI

Ordunun siyasete etkisi önlenmiş Halk iradesi kalıcı oldu.

KADINLARA SİYASİ HAKLAR VERİLMESİ

Halk arasında eşitlik sağlandı.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Cumhuriyetçilik ilkesinin temelinde **Tek Kişiden yönetiminden halk egemenliğine geçiş** vardır.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

MİLLİYETÇİLİK

ONEM
LI

Milliyetçilik, milletin ve ülkenin çıkarlarını her şeyin üstünde tutmak, milli birlik ve beraberliği gerçekleştirmek. Kişinin mensup olduğu milleti sevmesi, onun için çalışması ve onunla gurur duymasısıdır.

Atatürk'ün Milliyetçilik Anlayışı

ONEM
LI

- Irk ,Dil, Din farkı gözetilmeksizin kendisini Türk sayan herkes Türk'tür. Bu nedenle "Ne mutlu Türk olana değil Ne mutlu Türküm diyene demiştir.
- Ayrıştırıcı değil birleştiricidir. Millî birlik ve beraberlik temeline dayanır.

MİLLİYETÇİLİĞİN ANAHTAR KELİMELERİ

Ulusal / Milli

İrkçiliğe karşı olma

Millet sevgisi

Bağımsızlık

Milli kültür

Türk

Devlet çıkarı

Milli birlik ve beraberlik

Vatan sevgisi

Ülkü (amaç) birliği

Ortak dil

Ortak kader

ONEM
LI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Milliyetçilik Kısaca kişinin Milletini Sevmesi, Onun İçin Çalışması ve Onunla Gurur Duymasısıdır

2.ATATÜRKÜN milliyetçilik anlayışında ırkçılık yoktur kabul etmek hissetmek vardır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

ONEM
LI

MİLLİYETÇİLİK İLKESİNE GÖRE YAPILAN İNKILAPLAR

İstiklal Marşının Kabulü	Milli Bilinç uyandırmıştır
Şirketlerin millileştirilmesi	Milli Ekonomi kurulması hedeflenmiştir.
Kapitülasyonların Kaldırılması	Ekonomik bağımsızlığı hedeflemiştir.
Kabotaj Kanununun kabulü	Denizlerimizde egemenlik sağlanmıştır.
Yabancı Okulların MEB'e Bağlanması	Yabancı okulların zararlı faaliyetleri önendi. Kültürel birlik sağlandı.
İzmir İktisat Kongresi'nin Yapılması	Ekonomik bağımsızlığı sağlamak amaçlandı.
Misakı İktisadi	Ekonomik bağımsızlık için yapılacaklar belirlendi.
Türk Tarih Kurumu'nun Kurulması	Milli tarih bilinci amaçlandı
Türk Dil Kurumu'nun	Dilimizin korunması amaçlandı.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Milliyetçilik Temelinde Yapılan İnkılapların Tamamında **Millilik (Ulusallık) Bağımsızlık ve Milletın Faydasına Faaliyette Bulunma** Vardır.
2. Milliyetçilik **Kurtuluş Savaşımızın kazanılmasını sağlamış bizleri iç ve dış tehditler karşısında bütünleştirmiştir.**

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

HALKÇILIK

ÖNEMLİ

Temelinde **eşitlik ve halkın yararına çalışma** vardır. Halk arasında ayırım yapmadan, halkın yararına çalışmak ve halkın devlet yönetiminde hakim olmasını sağlamaktır. **Cumhuriyetçilik ve milliyetçilik ilkelerinin doğal sonucudur.**

ÖNEMLİ

HALKÇIĞIN ÖZELLİKLERİ

- Halkçılıkta toplumu oluşturan **bütün bireyler kanun önünde eşittir.** Sınıf, zümre gibi ayrımcılığını kabul etmez.
- Ayrıcalıkları ortadan kaldırdığı için **milli birlik ve beraberliği güçlendirmiştir.**
- **Sosyal devlet anlayışı** (halka ucuz yada bedava hizmet götüren halkı için çalışan) çerçevesinde halka hizmeti ve milli gelirin adaletli bir şekilde dağıtılmasını esas alır.
- Devlet **yönetiminde Milli egemenliği esas** alır.
- Devlet, işlerini **halkın yararına göre** yapar

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Halkçılığın Temelinde **eşitlik ve halkın yararına çalışma** vardır. Soru çözümünde bunu göz önünde bulunduracağız.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

ONEM
LI

HALKÇILIĞIN ANAHTAR KELİMELERİ

Herkesin eşit olması

Halkın yararı

Sınıf ayrımı olmaması

Ayrıcalık olmaması

Topluma hizmet

Sosyal devlet

Sosyal adalet

İnsan sevgisi

Eşit oy hakkı

Dayanışma

Sosyal adalet

Kadın erkek eşitliği

HALKÇILIK İLKESİNE GÖRE YAPILAN İNKILAPLAR

ONEM
LI

Medeni Kanunun Kabul Edilmesi

Ekonomik ve sosyal alanda **kadın erkek eşitliği** sağlanmıştır.

Kadınlara Siyasi Hakların
Verilmesi

Siyasi alanda **kadın erkek eşitliği** sağlandı. Kadınlar da yönetime katılmış milli egemenlik güçlenmiştir.

Cumhuriyetin İlanı

Devlet **yönetiminde halk söz sahibi** oldu. Millet egemenliği gerçekleşti

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Halkçılık İlkesine Göre Yapılan İnkılaplara dikkat edilirse **eşitlik ve halk yararı** olduğu görülmektedir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

TBMM'nin açılması

Devlet yönetiminde **halk söz sahibi** oldu. Millet egemenliği gerçekleşti

Aşar Vergisinin Kaldırılması

Halkın yararına olmuştur.

Tevhidi Tedrisat Kanunu

Kız ve erkek çocuklar **eşit** şartlarda eğitim gördü.

Soyadı Kanunu

Ayrıcalık ifade eden ağa hacı bey beyzade gibi unvanlar kalkmış **eşitlik** sağlanmıştır.

Kılık kıyafet kanunu

Ayrıcalık ifade eden kıyafetler yasaklanarak toplumsal **eşitlik** hedeflendi.

Azınlıklara vatandaşlık verilmesi

Azınlıkların ayrıcalıklarının sona erdi ve toplumda **Eşitlik** sağlandı.

LAİKLİK

**ONEM
LI**

Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olması, Devlet düzeninin ve hukuk kurallarının **dine değil, akla ve bilime** dayandırılmasıdır, herkesin **dini inancını serbestçe** yaşayabilmesi amaçlanmıştır.

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1. Laikliğin temelinde **din işleri ile devlet işlerinin ayrılığı dinsel özgürlük ve yapılanların dine göre değil akla bilime göre yapılması** vardır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

LAİKLIĞIN ÖZELLİKLERİ

ONEM
LI

- Devlet ve din işleri ayırır. Devlet hukuk kurallarına göre yönetilir.
- Toplum ve devlet yaşamının akla ve bilime dayandırılmasıdır
- Herkes dini inançlarını serbestçe yerine getirir.
- Devletin resmi dini yoktur. Devlet tüm din ve inançlara eşit mesafededir.
- Kişiler din, inanç ve ibadet hürriyetine sahiptir ve dini inanca saygıyı esas alır.
- Atatürk dinin istismarına karşıdır. Ona göre dine saygı, inanan kişinin haklarına saygıdır. Atatürk dine karşı olmadığı gibi, gerçek dindara da karşı değildir.

ONEM
LI

LAİKLIĞIN ANAHTAR KELİMELERİ

Din ve devlet işleri

İbadet özgürlüğü

Din ve vicdan özgürlüğü

Akıl ve bilim

Din ve mezhepler

Din istismarı

İnanç özgürlüğü

Pozitif düşünce

Devletin dini olmaması

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

LAİKLİK İLKESİNE GÖRE YAPILAN İNKILAPLAR

ÖNEMLİ

Saltanatın Kaldırılması

İlk aşamadır Din ve devlet işleri birbirinden ayrılmıştır.

Halifeliğin Kaldırılması

En önemli aşamadır Yönetimdeki dini etki azalmıştır

Tevhidi Tedrisat Kanunu

Eğitim öğretim Akıl ve bilime göre düzenlenmiştir.

Kılık Kıyafet Kanunu

Din büyükleri hariç Dini kıyafetlerle sokağa çıkmak yasaklanmıştır.

Medeni Kanunun Kabulü

Sosyal hayatta Dini kurallara göre olan Mecelle kaldırılmıştır.

Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması

Halkın dinin duygularının sömürülmesi önlenmiştir.

Şerîye ve Evkâf Vekaletinin kaldırılması

Yönetimdeki dini etki azaltılmıştır.

Anayasadan "Devletin Dini İslam'dır." maddesinin kalkması

Devlet dini tarafsızlık esas almıştır.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1.Yapılan İnkılaplara Bakılırsa
Din Ve Devlet İşlerinin
Ayrılması, Dinsel Özgürlük
Dini Etkinin Azaltılması
Esastır.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

DEVLETÇİLİK

ÖNEMLİ

Özel sektörün (halkın) yetersiz kaldığı durumlarda Devletin daha hızlı bir gelişme sağlamak amacıyla yaptığı ekonomik, sosyal ve kültürel alanlardaki uygulamalarına Devletçilik denir.

ÖZELLİKLERİ

ÖNEMLİ

- Devletçilik kısaca devletin ekonomik faaliyet yapmasıdır ancak öncelik özel sektöründür. Özel sektör yapamıyorsa devlet yapmaktadır.
- Yapılan faaliyetler halkın faydasına olduğu için halkçılık ilkesinin zorunlu bir sonucudur.
- Özel sektör yetersiz kaldığı için Devletçilik ilkesi bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır.
- Yeni kurulan devleti hızlı bir şekilde kalkındırmayı amaçlar
- Ekonomide vatandaş ile devletin iş birliği yapmasını esas alır. Karma ekonomidir (Özel sektör + devlet teşebbüsü)
- 1929 dünya ekonomik krizi nedeniyle özel sektörün ekonomiyi tek başına yönetememesi nedenleriyle devletçilik ilkesi ortaya çıkmıştır

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Devletçilik Devletin Ekonomik Faaliyet Yapmasıdır. Yani Ekonomi İle İlgilidir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

ONEM
LI

DEVLETÇİLİĞİN ANAHTAR KELİMELEİRİ

Ekonomi	Kalkınma,	Devletin yatırım yapması
Karma ekonomi	Özel sektör	Sanayi
Özel teşebbüs	Kamulaştırma	Banka -Fabrika

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Ekonomi ile ilgili yapılan faaliyetler bakınca devletin **ekonomiyi geliştirmesi** **kalkındırması**, **millileştirmesi** amaçladığı görülmektedir.

DEVLETÇİLİK İLKESİNE GÖRE YAPILAN İNKILAPLAR

ONEM
LI

Etibank ve Sümerbank'ın kurulması	Devlet ekonomiyi geliştirmek için bizzat banka kurmuştur.
1. Beş Yıllık Kalkınma Planı	Devlet ekonomik kalkınmayı planlamıştır.
Teşvik-i Sanayi Kanunu çıkarılması	Ekonominin gelişmesi için özel sektörün önü açılmıştır.
Çeşitli fabrikaların kurulması	Devlet ekonomiyi geliştirmek için bizzat fabrika kurmuştur.
TCDD ve MTA'nın kurulması	Devlet ekonomiyi geliştirmek için bizzat faaliyette bulunmuştur.
Yabancı işletmelerin satın alınması	Devlet ekonomiyi millileştirmeyi amaçlamıştır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

İNKILAPÇILIK

ONEM
LI

Devleti ve milleti geliştirmek amacıyla Çağın gerisinde kalmış olan kurum ve kuruluşların yerine çağdaş yeni modern kurumlar kurmadır.

- Daima ileriye gitme ve modernleşmeyi hedefler.
- Durağan değil değişen şartlara göre kendini yenileyen (dinamik) bir yapıya sahiptir.
- Akıl ve bilimin öncülüğünde gelişmeyi hedefler
- Yapılan inkılaplar taklitçi değil Türk kültürüne uygun hale getirilerek millileştirilmiştir.

1. İnkılapçılıkla İlgili Sorularda Farklı İlkelerle İlgili İnkılaplar Bir Arada Verilerek Soru Sorulabilir.

İNKILAPÇILIĞIN ANAHTAR KELİMELERİ

Yenilik

Dinamik

Batılılaşma

Çağdaşlaşma

Akıl ve bilim

Durağan olmama

Devrim

Gelişme

Değişim

ONEM
LI

ONEM
LI

Yapılan tüm inkılaplar çağdaşlaşma amacı ile yapılmıştır. Bundan dolayı tüm inkılaplar inkılapçılık ilkesiyle ilgilidir.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

ONEM
LI

ATATÜRK İLKELERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ

- Akli ve bilimi esas alır.
- Türk milletinin ihtiyaçlarından doğmuştur.
- Taklitçi değil millidir.
- Evrensel ve barışçıldır.
- Birbirleriyle uyumlu, birbirini tamamlayıcıdır.
- Uygulamaya da yansımıştır
- Kaynağı Türk milli kültürüdür.
- Milli egemenlik ve bağımsızlık temeline dayanır.
- Laik düşünce ve hukuka dayanır.
- Hak ve hürriyetleri koruyucudur.
- Kabul edilmesinde dış baskı ve zorlama yoktur.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK

MİLLİ (ULUSAL)
EGEMENLİK

ATATÜRK İLKELERİNİN BÜTÜNLEYİCİ İLKELERİ

İNKILAPÇILIK

ÇAĞDAŞLAŞMA VE
BATILILAŞMA

MİLLİYETÇİLİK

MİLLİ BİRLİK
BERABERLİK
ÖZGÜRLÜK
BAĞIMSIZLIK

DEVLETÇİLİK

ÜLKENİN VE
HALKIN
KALKINMASI

HALKÇILIK

İNSAN SEVGİSİ
VE YURTTA BARIŞ
DÜNYADA BARIS

LAİKLİK

AKILCILIK VE
BİLİMSELLİK

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

Bütünleyici ilkeler, Atatürk'ün Anayasa'ya koydurduğu altı temel ilkesinin yanında ATATÜRKÜN yaşamı boyunca ve yaptıkları sırasında kesinlikle ödün vermediği ve uyguladığı prensiplerdir

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

Siyasi alanda yapılan inkılaplar ülke yönetimini ilgilendiren inkılaplardır.

ONEM
LI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

**Saltanatın
Kaldırılması**

1 Kasım 1922

**Çok Partili
Hayata Geçiş
Denemeleri**

**Ankara'nın
Başkent Olması**

13 Ekim 1923

**1924
Anayasasının
Kabul Edilmesi**

**Cumhuriyet'in
İlanı**

29 Ekim 1923

**Erkanı Harbiye
Vekaletinin
Kaldırılması**

3 Mart 1924

**Halifeliğin
Kaldırılması**

3 Mart 1924

**Şeriye ve Evkaf
Vekaletinin
Kaldırılması**

3 Mart 1924

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

SALTANATIN KALDIRILMASI 1 KASIM 1922

Saltanat ülke yönetiminin tek bir kişinin elinde olduğu iktidarın babadan oğula geçtiği yönetim biçimidir.

KALDIRILMA NEDENLERİ:

**ONEM
LI**

- TBMM'nin açılması ile egemenliğin halka geçmesi ve **saltanatın milli egemenliğe aykırı** olması. (Asıl neden)
- Osmanlı Devleti'nin **Mondros Ateşkes Antlaşması ile fiilen Mudanya Ateşkes antlaşması ile hukuken** sona ermesi.
- Ülke içindeki **iki başlılığın mevcut** olması ve Padişahın ve Osmanlı hükümetinin **milli mücadele karşıtı** bazı faaliyetlerde bulunması.
- **Lozan Barış Görüşmelerine TBMM'nin yanında Osmanlı Hükümeti'nin de çağrılmış** olması (Hızlandırıcı Neden) (İtilaf Devletlerinin Amacı Her İki Hükümet Arasında Karışıklık Çıkarıp Bundan Faydalanmak. TBMM Buna Fırsat Vermemek İçin Saltanatı Kaldırdı.)

Son Padişahı
Vahdettin

1 Kasım 1922 de TBMM çıkardığı kanun ile **Halifelik saltanattan ayrılarak saltanat kaldırıldı. Halifeliğin kaldırılması için uygun ortam olmadığı için Meclis tarafından halife olarak resmi işlere karışmaması şartı ile Abdülmecit Efendi** seçildi.

(Abdülmecit efendinin halife seçilme nedeni **Yabancı devletlerin halifelik makamını kullanabilir düşüncesi**)

**ONEM
LI**

Son Halife
Abdülmecit

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

- 1.Saltanatın Kaldırılmasının En Önemli Nedeni **Saltanatın Milli Egemenliğe Aykırı Olması.**
2. Halifelik Ve Saltanatın Birbirinden Ayrılarak Saltanatın Kaldırılması **Din Ve Devlet İşlerinin Birbirinden Ayrıldığını Gösterir Laiklikle İlgilidir.**

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

SALTANATIN KALDIRILMASININ SONUÇLARI

ÖNEMLİ

- Milli egemenlik için önemli adım atıldı. Cumhuriyet yönetimine geçişi hızlandı.
- Osmanlı Devleti resmen sona ermiştir.
- Yönetimdeki iki başlılık sona erdi ve itilaf devletlerinin Lozan görüşmelerinde ikilik çıkarma planları bozulmuştur.
- Laikliğe geçişte ilk adım atılmıştır.
- Devlet başkanlığı sorunu ortaya çıktı.

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1. Saltanatın Kaldırılmasının İlkelerle İlişkisi Mutlaka Öğrenilmelidir.

ATATÜRK İLKELERİ İLE İLİŞKİSİ

Cumhuriyetçilik= Millet egemenliğine geçilmesi.

Halkçılık = Halkın faydasına bir uygulama

Laiklik= Din ve devlet işleri ayrıldı.

İnkılapçılık= Çağdaş uygulama

Saltanatın Kaldırılması Sorularda Farklı Yönlere ile Sorulabilir.

ÖNEMLİ

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

ANKARA'NIN BAŞKENT OLMASI 13 EKİM 1923

Başkent bir devletin idare merkezidir. Osmanlı devletinin başkenti **İstanbul'du** Ancak İstanbul işgal altında ve boğazların iki tarafı askerden arındırıldığı için **güvenli** değildi.

ANKARA Temsil heyetinin merkezi ,Millî Mücadelenin karargâhı, TBMM açıldığı yer olduğu için zaten fiilen başkent durumundaydı. 13 Ekim 1923'te resmen Başkent ilan edildi.

ONEM LI

ANKARANIN BAŞKENT OLMASININ NEDENLERİ

- Anadolu'nun ortasında **güvenli** her yere yakın bir yer konumunda (**coğrafi ve Askeri neden**)
- TBMM burada açılması (**siyasi neden**)
- Millî mücadelenin buradan idare edilmesi (**tarihi neden**)
- Ulaşım ve haberleşme imkânı bakımından elverişli durumda (**Teknik neden**)

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Ankara'nın merkez olarak seçilmesinin **coğrafi askeri siyasi tarihi ve teknik** nedenlerinin ayırt etmemiz gerekir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

CUMHURİYETİN İLANI (29 EKİM 1923)

Cumhuriyet halkın doğrudan ya da seçtiği temsilciler vasıtası ile kendi kendini yönettiği yönetim şeklidir. Egemenlik yani yönetme gücü halktadır.

CUMHURİYETİN İLAN EDİLME GEREKÇELERİ

ONEM
LI

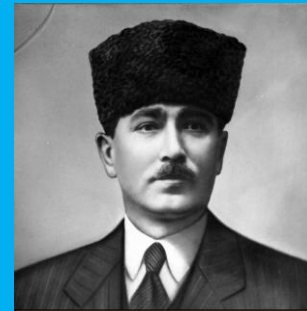
- Milli egemenliğin tamamen gerçekleştirilmek istenmesi.
- Saltanatın kaldırılması ile devlet başkanlığı sorununun ortaya çıkması.
- Yeni Türk Devletinin rejiminin (yönetim biçiminin) ne olacağına belli olmaması
- Meclis Hükümeti Sistemi'nden kaynaklanan hükümet bunalımları.
- Batılı devletlerin TBMM'yi yönetim şekli belirsizliği konusunda eleştirmesi.

Meclis Hükümeti Sistemi

Güçler birliği esasına dayanan yürütmenin yasama tarafından kontrol edildiği, meclisin başkanının devletin ve hükümetinde başkanı olduğu bakanların meclis içerisinde seçildiği sistemdir.

CUMHURİYETİN İLAN EDİLMESİNİ HIZLANDIRAN GELİŞME

- 27 Ekim 1923'de Fethi Okyar Hükümeti istifa etti.
- Yeni hükümetin Meclis Hükümeti Sisteminden dolayı bir türlü kurulamaması ve hükümet krizi yaşanması.
- Mustafa Kemal'in ve arkadaşları bu krizi aşmak için Çankaya'da toplantı yaptı ve Cumhuriyetin ilan edilmesine karar verildi.

FETHİ OKYAR

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Cumhuriyetin ilan edilmesinin asıl amacı Milli egemenliğin tamamen gerçekleştirilmesidir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

ÖNEMLİ

CUMHURİYETİN İLANININ SONUÇLARI

- Devletin adı ve rejim (Yönetim Şekli) sorunu çözüldü (TÜRKİYE CUMHURİYETİ)
- Hükümet krizlerini sona erdiren Meclis Hükümeti Sistemi'nden **Kabine Sistemi'ne** geçildi.
- **Demokratikleşme ve Millet egemenliği** konusunda önemli bir adım daha atıldı.
- Saltanatın kaldırılması ile ortaya çıkan **Devlet başkanlığı sorunu** çözüldü. (Mustafa Kemal ATATÜRK ilk cumhurbaşkanı seçildi.)

Kabine Sistemi

Güçler ayrılığı esasına dayanan yasamanın yürütmenin yargının farklı kurumlar tarafından kontrol edildiği, **meclisin başkanı ile devletin ve hükümetinde başkanının farklı olduğu bakanların hükümeti** kuran kişi tarafından belirlendiği sistemdir.

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Cumhuriyetin İlanının **Atatürk İlkeleri İle İlişkisi** Mutlaka Kavranmalıdır.
2. Cumhuriyetin İlanı İle **Devletin Adı Rejimi Devlet Başkanlığı Hükümet Krizi Sorunları Çözüldü Ve Devlet Demokratikleşti.**

ÖNEMLİ

ATATÜRK İLKELERİ İLE İLİŞKİSİ

Cumhuriyetçilik= Millet egemenliğine geçilmesi.

Halkçılık = Halkın faydasına bir uygulama

İnkılapçılık= Çağdaş uygulama

Cumhuriyetin ilanı Sorularda Farklı Yönleri ile Sorulabilir.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK EN BÜYÜK ESERİM DEDIĞİ
CUMHURİYETİ GENÇLERE EMANET ETMİŞTİR.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

Peygamber Efendimizin vefatından sonra devlet ve hükümet işlerini yürüten idarecilere Halife denmektedir. Halifelik Osmanlı devletine Yavuz Sultan Selim döneminde geçmiştir ve devlet tamamen teokratik bir özellik kazanmıştır.

1. Dünya savaşında halifenin cihat çağrısı pek rağbet görmeyince halifeliğin gücü kalmadığı anlaşılmış ancak Saltanatla birlikte ortam müsait olmadığı için kaldırılmamıştır.

ÖNEMLİ

HALİFELİĞİN KALDIRILMA NEDENLERİ

- Halife Abdülmecit efendinin sadece dini yetkisi olmasına rağmen devlet başkanı gibi hareket etmesi devlet işlerine karışması elçileri kabul etmesi.
- Halifeliğin milli egemenlikle ters düşmesi bağdaşmaması.
- Halifeliğin laik düzene geçişte önemli bir engel olması
- Eski rejime dönmek isteyenlerin Halifeyi kullanması
- Yapılacak olan yeniliklere halifeliğin engel olarak görülmesi

Son Halife
Abdülmecit

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Halifelik saltanatla birlikte kaldırılmamıştır. Sebebi saltanat kaldırıldığı sırada halifeliğin kaldırılması için ortamın müsait olmaması.

2. Halifeliğin Kaldırılmasının Nedeni Kısaca Halifenin Uygunsuz Davranışları Laikliğe Aykırı Olması Milli Egemenliğe Ters Olmasıdır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

HALİFELİĞİN KALDIRILMA SONUÇLARI

- Laiklik devlet düzeni için en önemli adım atıldı.
- Milli egemenlik güçlendi.
- Yapılacak İnkılâpların önündeki en büyük engel kalktı ve inkılapların yapılması hızlandı
- Osmanlı ailesinin ve onları kullanmak isteyen kişilerin Tekrardan saltanat ve hilafet isteyebileceği için Osmanlı ailesi yurt dışına çıkarıldı.
- Ümmetçilik arayışları sona ermiş ve milliyetçilik anlayışı önem kazandı.
- Eski rejime dönüş yolları kapandı.

ONEM
LI

ATATÜRK İLKELERİ İLE İLİŞKİSİ

Cumhuriyetçilik= Millet egemenliği güçlendi.

Laiklik = Din işleri ile devlet işleri ayrıldı.

ONEM
LI

Halifeliğin Kaldırılması Sorularda Farklı
Yönleri ile Sorulabilir.

3 MART 1924'TE YAPILAN DİĞER YENİLİKLER

- Tevhid-i Tedrisat Kanunu çıkarıldı.
- Şerriye ve Evkaf Vekâleti kaldırıldı.
- Erkan-ı Harbiye Vekâleti kaldırıldı

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1.Halifeliğin Kaldırılması İle
Laik Devlet Düzeni İçin
Önemli Bir Adım Ve **Milli
Egemenliği Güçlendiren** Çok
Önemli Bir Faktördür.

2.Halifeliğin Kaldırılması Milli
Egemenliği Güçlendirdiği İçin
Cumhuriyetçilikle, Din Ve
Devlet İşlerini Birbirinden
Ayırdığı İçin **Laiklikle** İlgilidir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

ŞERİYE VE EVKAF VEKALETİNİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

ŞERİYE

YASALARIN DİNE UYGUNLUĞUNU DENETLER

Kaldırılarak yerine

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULDU

EVKAF

VAKIF İŞERİNDEN SORUMLUDUR

Kaldırılarak yerine

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KURULDU

ÖNEMLİ

AMAÇ Din işleri ile devlet işlerinin ayrı olmasıdır. **Laiklik** ilkesi ile ilgilidir.

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1.Şeriyeye Ve Evkaf Vekaletinin Kaldırılmasındaki amaç Din İşleri İle Devlet İşlerinin Ayrı Olmasıdır. **Laiklik İlkesi** İle İlgilidir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

ERKAN-I HARBİYE VEKALETİNİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)

- Erkan-ı Harbiye Osmanlı'da **savaş işlerinden sorumlu Savaş Bakanlığı demektir.**
- Günümüzdeki **Genelkurmay Başkanlığı'nın görevini yerine** getiriyordu. Ancak i Genelkurmay Başkanlığı'ndan **farkı Bakanlar Kurulu üyesi** olmasıydı.
- **Ordunun siyasete müdahalesini engellemek** amacıyla Bakanlar Kurulu dışında çıkarılarak **Genelkurmay Başkanlığı** olarak yeniden yapılandırıldı. Böylece **ordunun siyasete müdahale etmesi** engellendi
- Erkân-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması **milli egemenliği güçlendirdiği** için **cumhuriyetçilik** ilkesi ile ilgilidir.

ONEM
LI

ONEM
LI

ERKAN-I HARBİYE YERİNE
GENEL KURMAY BAŞKANLIĞI KURULDU

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Ordunun Siyasetten Ayrılması **Milli Egemenliği Güçlendirdiği İçin Cumhuriyetçilik İlkesi** İle İlgilidir.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

1924 ANAYASASININ KABULÜ 20 NİSAN 1924

1921 Teşkilat-I Esasi Savaş Döneminde olağanüstü şartlarda hazırlanmış bir Anayasası Olduğu İçin Değişen Şartlara Uygun Değildi. Savaş Sona Ermiş Barış Dönemi Başlamıştı. Bu Nedenle Değişen Şartlara Uygun Olacak Yeni Bir Anayasaya İhtiyaç Vardı.

Bu Amaçla devlet kurumlarının yetkilerini belirlemek, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini koruma altına alan 20 Nisan 1924'te 1924 Anayasası kabul edildi.

1924 ANAYASA'NIN ÖZELLİKLERİ

ÖNEMLİ

- Bu anayasadan 1928 yılında "Devletin dini İslam'dır." maddesi çıkartıldı. Böylece anayasa laik bir özellik kazandı.
- 1934'te yılında kadınlara da seçme-seçilme hakkını veren madde anayasaya eklendi. Böylece siyasi alanda kadın-erkek eşitliği sağlandı.
- 1937 yılında Atatürk ilkeleri bu anayasaya girdi.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. 1921 Teşkilat-I Esasi anayasasının değişmesinin nedeni savaş döneminde hazırlanan olağanüstü bir anayasa olmasıdır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Hukuk, insanların devletle veya birbiriyle olan ilişkilerini düzenleyen kuralların yasaların bütünüdür.

OSMANLI HUKUK SİSTEMİ

Şer'i Hukuk Mahkemeleri

İslam dini esaslarına göre düzenlemiştir.

Örf'i Hukuk Mahkemeleri

Şer'i hukuk esaslarına aykırı olmamak şartı ile gelenek ve göreneklere göre düzenlenmiştir.

Azınlık Mahkemeleri

Ermeni ve Rum azınlıkların kendilerine göre düzenledikleri mahkemeler.

Kapitülasyon Mahkemeleri

Kapitülasyonlardan yararlanan Avrupalı devletlerin kendi mahkemeleridir.

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Sorularda Osmanlı Hukuk Sistemi anlatılır Hukuksal Birliğin Olmadığı ya da Cumhuriyet Döneminde Hukuk Alanında Yapılan Çalışmaların Amacı Sorulabilir.

ONEM LI

Farklı Mahkemelerin Bulunması Osmanlıda Hukuk Birliği Olmadığını Gösterir. Bu da İnsanlar Arasında Aynı Suçu İşleyenlerin Farklı Muamele Görmesinden Dolayı Huzursuzluğa Neden Olmaktaydı.

ONEM LI

Cumhuriyet döneminde Hukukta birliği, eşitliği ve bağımsızlığı sağlamak, toplumun adalet duygusunu güçlendirmek amacıyla hukuk alanında yenilikler yapılmıştır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

MEDENİ KANUNUN KABULÜ (17 ŞUBAT 1926)

Medeni kanun kişilerin birbiriyle ilişkisini konu alan **Evlenme, boşanma, (sosyal) miras (ekonomik)** gibi her türlü ilişkiyi düzenleyen kanundur.

ONEM
LI

ONEM
LI

Osmanlı Devleti de medeni kanun olarak **MECELLE** kullanılmaktadır. Ancak Mecellede **hem kadın erkek eşitliği yoktu** hem de **laik devlet anlayışına geçilmek istendiği için dini kurallara göre düzenlenmiş** bir medeni kanundu.

Bu sebeplerden dolayı 17 Şubat 1926 yılında **İsviçre Medeni Kanunu**'nu Üzerinde değişiklik yapılarak Türk kültürüne uyarlanarak **TÜRK MEDENİ KANUNU** hazırlanmıştır.

ONEM
LI

Aynen alınmamıştır uyarlanmıştır bu bize Türk inkılabının taklitçi olmadığını gösterir.

ONEM
LI

NEDEN İSVİÇRE MEDENİ KANUNU ÖRNEK ALINDI

- En son en güncel ve en modern medeni kanun olması
- Türk aile yapısına ve kültürüne en uygun olması
- Sorunlara akılcı ve pratik çözümler getirmesi.
- Kadın erkek eşitliğini benimseyen Laik bir kanun olması.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Medeni Kanun Kışça Evlenme Boşanma ve Miras Gibi Konuları Düzenleyen Kanundur.
2. Türk Medeni Kanununun Aynen Alınmaması Uyarlanması İnkılapların Taklitçi Olmadığını Gösterir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

TÜRK MEDENİ KANUNU İLE GETİRİLEN YENİLİKLER

ONEM
LI

- Resmî nikâh zorunlu hâle getirildi. → (Mecellede dini nikah vardır)
- Tek eşle evlilik esası getirildi. → (Mecellede erkeğin çok eşliliği mevcut)
- Boşanmada kadın-erkek eşitliği sağlandı. → (Mecellede kadının boşanma hakkı yoktur)
- Mirasta kadın-erkek eşitliği sağlandı. → (Mecellede mirasta eşittik yoktur)
- Şahitlikte kadın-erkek eşitliği sağlandı → (Mecellede şahitlikte eşitlik yoktur.)
- Kadınlara istediği mesleği yapma hakkı tanındı.
- Patrikhane'nin evlendirme, boşanma gibi bir takım dünyevi yetkileri de elinden alınmıştır. Sadece bir dini kurum olarak kalması sağlanmıştır. (Azınlıkların hukuksal farklılığı ortadan kalktı.)

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Medeni Kanun ile siyasi alandan ziyade sosyal ve ekonomik alanda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır soru olarak karşımıza gelme ihtimali yüksektir.
2. Medeni kanunun Atatürk ilkeleri ile ilişkilerini mutlaka kavramamız gerekir.

Medeni Kanun ile sosyal ve ekonomik alanda kadın erkek eşitliği sağlanmıştır. Unutulmamalıdır siyasi alanda eşitlik yoktur.

ONEM
LI

MEDENİ KANUNUN ATATÜRK İLKELERİ İLE İLİŞKİSİ

ONEM
LI

- LAİKLİK: → Akla Mantiğa dayanan hukuk kurallarını getirdiği için
- HALKÇILIK: → Kadınları erkeklerle eşit duruma getirdiği için
- MİLLİYETÇİLİK: → Ulus devlet anlayışı getirdiği için
- İNKILAPÇILIK: → Eski kurumların yerine yenisini getirdiği için

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLARIN GENEL AMACI

ONEM
LI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

Eğitim-Öğretimde
Birlik
Sağlamak

Eğitim ve Öğretimi
Çağdaş Esaslara Göre
Düzenlemek

Kültür Çatışmasını
Ortadan Kaldırmak

Eğitim ve Öğretim
Kurumlarında
Laikleşmeyi
Sağlamak

Gelişmiş Çağdaş Bir
Toplum Yetiştirmek

Azınlık Okullarının ve
Yabancı Okulların
Zararlı Faaliyetlerini
Önlemek

Sanatta ve Sporda
Gelişmiş Nesiller
Yetiştirmek.

1. Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar ile Eğitimde Birlik Çağdaşlaşma Ve Laikleşme Toplumda Gelişmişlik Ve Çağdaşlık Sağlanmıştır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

TEVHİD-İ TEDRİSAT (EĞİTİM BİRLİĞİ) KANUNU (3 MART 1924)

OSMANLI EĞİTİM SİSTEMİ

MEDRESELER

Geleneksel dini eğitim veren okullardır.

BATI TARZI OKULLAR

Batı eğitim sistemine göre düzenlenmiş Osmanlı okulları

AZINLIK OKULLARI

Ermeni ve Rum azınlıklar tarafından kurulmuş okullardır.

YABANCI OKULLAR

Yabancı devletler tarafından Osmanlı sınırları içerisinde açılmış okullardır

**ONEM
LI**

Farklı tarzda eğitim veren okulların bulunması Osmanlıda eğitim öğretim birliğinin olmadığını göstermektedir. Bu farklılık farklı düşüncelere sahip insanların yetişmesine neden olmuştur. Farklı düşüncelere sahip insanlar arasında Kültür çatışması meydana gelmiştir.

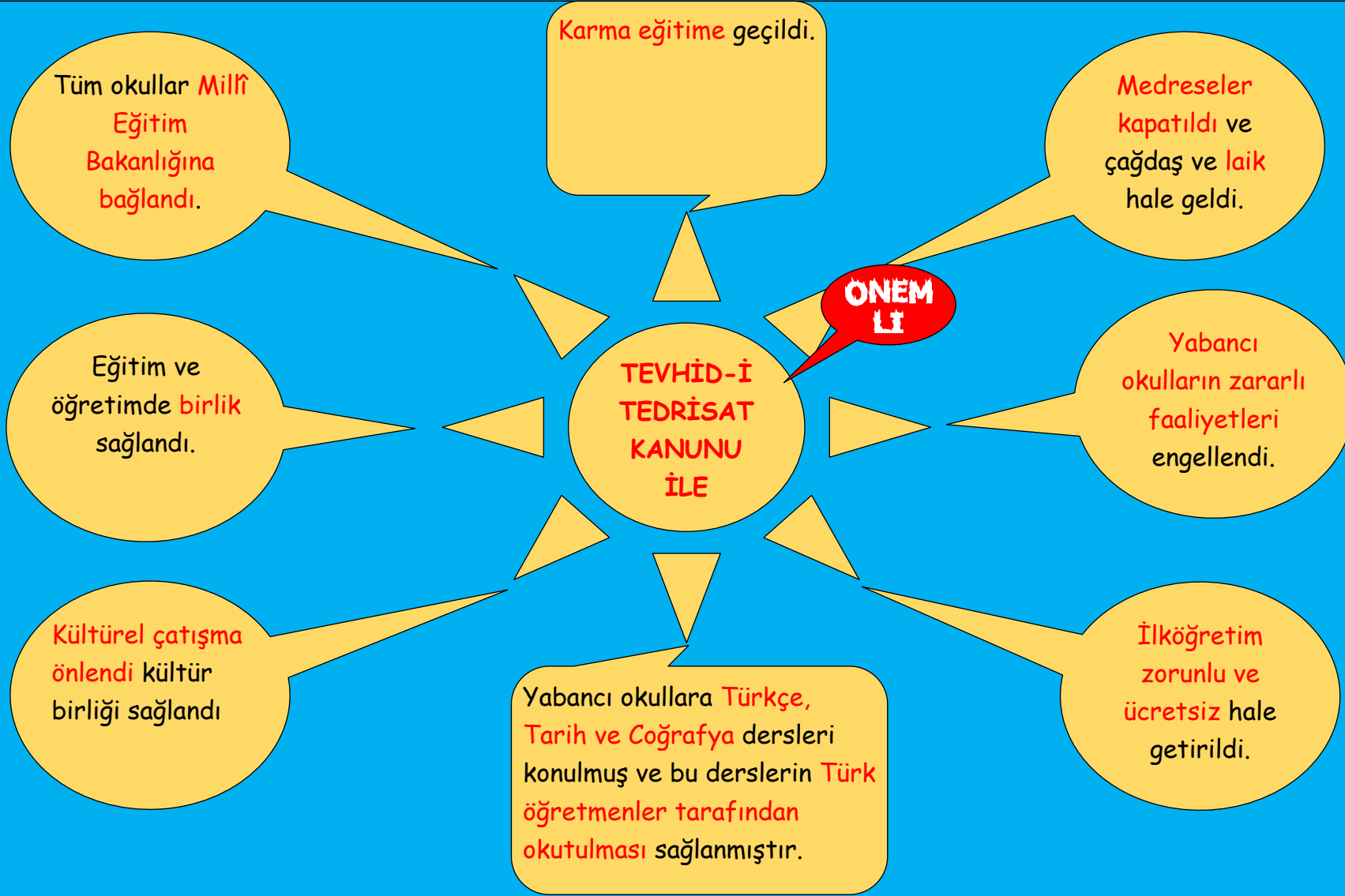
**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1. Osmanlıda Eğitim Öğretim Birliği Yoktur. Buda İnsanlar Arasında Kültür Çatışmasına Neden Olmuştur

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNUNUN ATATÜRK İLKELERİ İLE İLİŞKİSİ

Halkçılık= Eğitimde kadın erkek ayrımını ortadan kaldırdı **eşitlik** sağladı.

Milliyetçilik = Milli bir kültür oluştu.

Laiklik= Akılcı eğitim oluştu ve Medreseler kapandı.

İnkılapçılık= Çağdaş ve Modern eğitime geçildi

Tevhit-i Tedrisat Kanununu Sorularda Farklı Yönleri ile Sorulabilir.

ONEM
LI

SORU
ÇÖZDÜREN
BILGI

1. Latin alfabesine geçilmesinin nedeni hem batı ile uyum sağlamak hem de dilsel sorunları çözmektir.

HARF İNKILABI (1 KASIM 1928)

Türkler tarih boyunca **Göktürk, Uygur ve Arap** alfabeleri gibi çeşitli alfabeler kullanmışlardır. **İslamiyet'in Kabulü ile Arap alfabesi** kullanılmaya başlayan Türkler **Cumhuriyetin** ilanı ile bazı nedenlerden dolayı **Arap alfabesinden Latin alfabesine** geçmişlerdir.

HARF İNKILABININ NEDENLERİ

Batılı devletler ile uyum sağlamak.

Arapçanın, Türkçenin dil ve ses yapısına uygun olmaması

Türkçenin okunup yazılmasının kolaylaştırılmak

Milli bir kültür oluşturmak ve Türkçenin korunmasını sağlamak

Konuşma dili ile yazı dili arasındaki farkı ortadan kaldırmak

ONEM
LI

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Latin Alfabesi olduğu gibi **aynen kabul edilmedi**. Türkçe 'de olmayan **x, w, q** harfleri **çkarılmış** dilimizde olan **ç, ğ, i, ö, ş, ü** harfleri **eklenmiştir**. Bu durum Türk inkılabının **taklitçi olmadığını ve milli kültüre verdiği önemi gösterir**.

**ONEM
LI**

LATİN ALFABESİNİN KABULÜNÜN SONUÇLARI

- Latin Alfabesi ile Okuma yazma kolaylaştı ve okuryazar oranı arttı.
- Milli dil ve kültürün gelişmesi sağlandı.
- Çağdaşlaşma ve batılılaşma yolunda bir adım atıldı.
- Türkçe üzerindeki Arapça etkisi azaldı.

ATATÜRK oluşturulan yeni alfabeyi daha kanun çıkarılmadan halka tanıtmaya başlamıştır. Bu bize **yeniliklerin öncüsü** olduğunu gösterir.

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1: Milli alfabemiz olan Göktürk ve Uygur alfabesi yerine **Latin alfabesi alınması Milliyetçiliğe uygun değildir** ancak **aynen alınmaması uyarlanması milliyetçiliğe uygundur**.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

ONEM
LI

MİLLET MEKTEPLERİNİN AÇILMASI

AMACI yeni kabul edilen **Latin** alfabesinin ülke genelinde başlatılan okuma yazma seferberliği ile **okuma yazma** bilmeyen okul çağı dışındaki yetişkinlere (16-45) öğretmek için açılan kurumlardır.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

TÜRK TARİH KURUMU'NUN (TTK) AÇILMASI (15 NİSAN 1931)

ATATÜRKÜN *Büyük devletler kuran atalarımız, büyük ve kapsamlı medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, incelemek, Türklüğe ve dünyaya bildirmek bizler için bir borçtur."*

Sözü doğrultusunda **15 Nisan 1931'de Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti** adı ile kuruldu. **1935 yılında adı Türk Tarih Kurumu** adını aldı.

**ONEM
LI**

AMAÇLARI:

- Türk tarihinin sadece Osmanlı ve İslam tarihiyle sınırlı olmadığını göstermek
- Türk milletinin geçmişini bütünüyle araştırıp **eski Türk tarihini de aydınlatmak**
- Türklerin **dünya uygarlığına katkıları ortaya koymak**
- Ümmetçi tarih anlayışı yerine **milli tarih anlayışı oluşturmak**
- Türkler hakkında yapılan barbar savaşçı gibi **olumsuz propagandaları ortadan kaldırmak**
- Tarih sevgisini ve bilincini geliştirmek

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1. **Türk Tarih Kurumunun Kurulması Milliyetçilik İlkesi** ile İlgidir. Çünkü Milli kültürü korumayı ve Türk Tarihini Araştırmayı İncelemeyi Amaçlayan Milli Bir Kurumdur.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

TÜRK DİL KURUMU'NUN (TDK)AÇILMASI (12 TEMMUZ 1932)

ATATÜRKÜN "Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır."

Sözü doğrultusunda 12 Temmuz 1932'de Türk Dil Kurumu kurulmuştur.

ONEM
LI

AMAÇLARI:

- Türkçeyi yabancı dillerin etkisinden kurtarıp eğitim ve bilim dili haline getirmek.
- Konuşma ve yazı dili arasındaki farklılığı ortadan kaldırmak
- Türkçeyi korumak ve Yabancı sözcüklere Türkçe karşılıklar bulmak.
- Türkçenin zenginliğini ortaya çıkarmak amacıyla kurulmuştur.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Türk Dil Kurumunun Kurulması Milliyetçilik İlkesi ile İlgidir. Çünkü Milli kültürü korumayı ve Türk Dilini Araştırmayı İncelemeyi Amaçlayan Milli Bir Kurumdur.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

ÜNİVERSİTE REFORMU

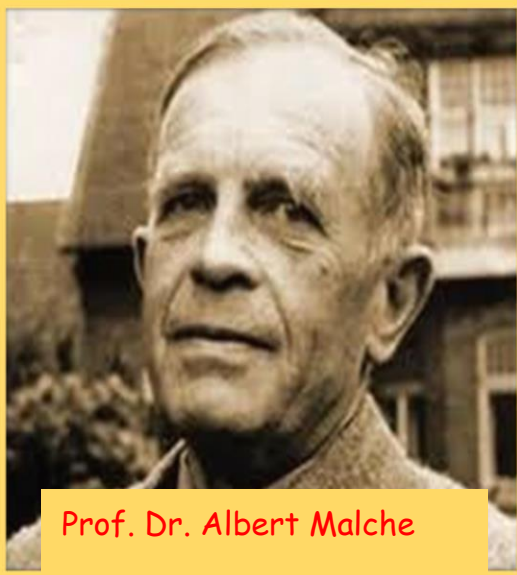
ATATÜRKÜN 'İlim ve fen nerede ise oradan alacağız ve her millet ferдинin kafasına koyacağız. İlim ve fen için kayıt ve şart yoktur. Dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarılı olmak için en hakiki mürşit ilimdir, fendir.

Sözü doğrultusunda **İsviçreli Prof. Dr. Albert Malche** davet edilerek rapor hazırlatıldı.

Albert Malche'nin Raporuna Göre

- Eğitim faaliyetlerini desteklemek için kongreler ve konferanslar düzenlenmeli.
- Spor tesisleri, pansiyon ve yemekhaneler yapılmalı.
- Öğretim üyelerinin bilimsel seviyeleri yükseltilmeli.
- Bilimsel araştırmalara ve yabancı dil eğitimine ağırlık verilmeli.

Bu rapor temel alınarak yapılan üniversite reformu ile Osmanlı Devletinin tek üniversitesi olan **Darülfünun, 1933'te İstanbul Üniversitesine dönüştürüldü.**

Prof. Dr. Albert Malche

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1. Üniversite Reformunun amacı **bilimsel gelişmeleri hızlandırmak ve ulusal değerlere bağlı araştıran sorgulayan bilim insanları yetiştirmektir.**

ÖNEMLİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

Üniversite Reformu Doğrultusunda Yapılanlar

- İstanbul Darülfünunu İstanbul Üniversitesine dönüştürüldü.
- Üniversitelerin akademik personel, bina, birim ve malzeme ihtiyaçları giderildi.
- Derslerde deney, gözlem ve uygulamalara ağırlık verildi.
- Yurt dışından özellikle Nazi baskısından kaçan birçok bilim insanları ülkemize gelmiştir.
- Avrupa'daki çeşitli ülkelere yetiştirilmek üzere öğrenciler gönderilmiştir

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Güzel Sanatlar ve Spor Alanında Yapılan Çalışmalar

Resim ve Heykeltçilik Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

Atatürk Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." Sözleri doğrultusunda

- Ankara'da "Türk İnkılap Sergisi" açılmıştır.
- Resim öğretmeni yetiştirmek için Gazi Eğitim Enstitüsünde resim bölümü açılmıştır.
- 1937 yılında İstanbul'da "Resim ve Heykel Müzesi" açılmıştır.
- Sanayi-i Nefise Mektebi, Güzel Sanatlar Akademisine dönüştürülmüştür.

ÖNEMLİ

Yapılan Çalışmalar Atatürk'ün Sanata Verdiği Önemi Gösterir.

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Resim ve heykel alanında yapılan tüm çalışmalar sanata verilen önemle ilgilidir.

“

SANATKÂR,
toplumda uzun çaba ve çalışmalardan sonra alında ışığı ilk duyan insandır.

”

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

Müzik Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

- 1924 yılında müzik öğretmeni yetiştirmek üzere **Musiki Muallim Mektebi** açılmıştır.
- İstanbul Belediye Konservatuarı kuruldu
- Avrupa'ya müzik eğitimi için **öğrenciler** gönderilmiştir.
- Atatürk tarafından **ilk Türk operasının** kurulması için **Adnan Saygun**, ilk konservatuvar için **Cemal Reşit Rey** görevlendirilmiştir.

Musiki Muallim Mektebi Öğrencileri (1936 - 1937)

Spor Alanında Yapılan Bazı Çalışmalar

- 1922 yılında İstanbul'da Türkiye'nin ilk spor teşkilatı olan "**Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı**" kurulmuştur.
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek üzere **Çapa Muallim Mektebi** açılmış ve bu okula yurt dışından sporcular getirtilerek ders verdirilmiştir.
- 1924 Paris Olimpiyatları'na sporcu gönderilerek ilk kez olimpiyatlara katılım sağlandı.

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Atatürk Döneminde Yapılan Müzik Alanında Yapılan Çalışmalar **Müziğe Verilen Önemi** Gösterir.
2. Atatürk Döneminde Yapılan Spor Alanında Yapılan Çalışmalar **Spora Verilen Önemi** Gösterir.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

Toplumunu ilgilendiren **toplum hayatını etkileyen** alanlarda yapılan inkılaplardır.

AMACI

ÖNEMLİ

- Kültür Birliği Sağlamak,
- Halkı Kaynaştırmak,
- Halkı Ortak Bir Noktada Buluşturmak
- Uygulamada Birlik Sağlamak

Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması 1925

Kılık Kıyafet Alanında Yenilikler 1925

Takvim Saat ve Ölçülerde Değişiklik

Hafta Sonu Tatilinde Değişiklik 1935

Soyadı Kanunu 1934

Kadınlara Siyasi Haklar Verilmesi 1934

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

KILIK KIYAFET ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR (25 KASIM 1925)

Osmanlı Toplumunda Her Millet Kendi Ulusal Kıyafetini Giymekteydi. Bu Durum Toplum Hayatında Ayrıma Sebep Oluyor Toplumsal Birliktelik Sağlamıyordu. Aynı Zamanda 2. Mahmut Döneminde Kullanılmaya Başlanan Fes Geri Kalmışlığın Sembolü Haline Gelmişti.

AMACI

ÖNEMLİ

- Toplumsal Birlikteliği Sağlamak
- Ayrımcılığı Önlemek
- Kıyafette Modernleşmeyi Sağlamak
- Çağdaş Bir Toplum Oluşturmak

Osmanlı Toplumunda Kılık Kıyafet Farklılığı Vardı

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

Kılık kıyafet inkılabının amacı Toplumsal Birlikteliği Sağlamak, Ayrımcılığı Önlemek, Kıyafette Modernleşmeyi Sağlamak, Çağdaş Bir Toplum Oluşturmak tır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

ATATÜRK Kılık kıyafet inkılabının başlangıcı olan Şapkayı ilk olarak **Kastamonu** gezisi sırasında daha kanun çıkmadan takmıştır. Bu bize Atatürk'ün **yeniliklerin öncüsü** olduğunu gösterir.

**ONEM
LI**

Osmanlı toplumu farklı dinlere mensup insanlardan oluşmaktaydı ve bunların kıyafetleri de farklıydı 1934'de çıkarılan kanunla dini kıyafetlerle **sokakta gezilmesi yasaklandı**. Bu yasaktan sadece **Diyanet İşleri Başkanı, Rum ve Ermeni Patrikleri ile Yahudi Hahambaşı** muaf tutuldu.

**ONEM
LI**

Fatih ile Ortadoğu patriğini gösteren mozaik resim

TOPLUMSAL ALANDA YAPILAN İNKILAPLARIN İLKELERLE İLİŞKİSİ

Halkçılık : Toplumda eşitliği sağladığı ayrımı önledi

Laiklik : Üç din temsilcisi hariç Dini kıyafetlere düzenleme getirildi.

İnkılapçılık: Çağdaş bir görünüm kazanıldı

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1: Atatürk yapılacak inkılapları önce kendi uygulaması **yeniliklerin öncüsü** olduğunu gösterir.

2: Toplumsal Alanda Yapılan İnkılapların İlkelerle İlişkisini İyi Kavramamız Gerekmektedir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

TEKKE, ZAVİYE VE TÜRBELERİN KAPATILMASI (30 KASIM 1925)

Tekke; tarikat mensuplarının toplanıp eğitim verdikleri yerlerdir. **Zaviye** ise tekkenin daha küçüğüdür.

KALDIRILMA NEDENLERİ

Selçuklu ve Osmanlı devletinin ilk dönemlerinde çok faydalı faaliyetlerde bulunmuşlar buldukları bölgelerde birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularını geliştirmişlerdir.

Ancak

- Kişilerin şahsi menfaatleri için halkın dinî duygularını istismar etmeye başlaması
- Milli mücadele döneminde halkı isyana teşvik etmesi bazı isyanları desteklemesi
- Asker kaçaklarının ve eski rejim taraftarlarının toplanma yerleri olması

Nedeni ile 30 Kasım 1925'te TBMM tarafından çıkartılan kanunla

- Tekke, zaviye ve türbeler kapatıldı
- Şeyh, dede, derviş, mürit gibi unvanların kullanılması yasaklandı
- Falcılık, büyücülük, muskacılık gibi din dışı uygulamalar yasaklandı.

TEKKE, ZAVİYE VE TÜRBELERİN KAPATILMASI İLKELERLE İLİŞKİSİ

Laiklik: Din dışı uygulamalar (falcılık, büyücülük, muskacılık) yasaklanmıştır.

Halkçılık: Halkın yararına olması ve toplumsal ayrımcılığın önlemıştır.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Tekke, Zaviye Ve Türbelerin Kapatılmasının En Temel Sebeplerinden Birisi Halkın Dini Duygularını İstismar Etmesidir.

ONEM
LI

ONEM
LI

ONEM
LI

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

TAKVİM, SAAT VE ÖLÇÜLERDE DEĞİŞİKLİK

NEDENİ

Osmanlıda kullanılan takvim, saat, ölçü birimleri hafta tatili ve rakamlar hem Avrupa'da kullanılanlar farklıydı (Bu durum Avrupa ile ticari ilişkileri zorlaştırıyor) hem de Osmanlı içinde bölgeden bölgeye farklılıklar görülüyordu.

**ONEM
LI**

Bunlardan dolayı

- Avrupa ile ticari ilişkileri kolaylaştırmak
- Ülke içerisinde birlik sağlamak
- Çağdaşlaşmak amacıyla

Takvim, saat, ölçü birimleri hafta tatili ve rakamlarda değişikliğe gidilmiştir.

- Hicri Takvim Yerine Rumi Takvim
- Alaturka Saat Yerine Uluslararası Saat Sistemine
- Arap Alfabesine Bağlı Olan Rakamlar Yerine Uluslararası Rakamlar
- Dirhem, Okka Gibi Ağırlık Birimi Yerine Kilogram
- Arşın, Endaze, Kulaç Gibi Uzunluk Ölçü Birimi Yerine Metre
- Hafta Tatili Cuma Günü Yerine Pazar Gününe

**ONEM
LI**

Amaç

Avrupa ile ticari ilişkileri
kolaylaştırmak
Ülke içerisinde birlik sağlamak

İLKELERLE İLİŞKİSİ

İnkılapçılık: Çağdaş toplumlara uymak için yapılmıştır.

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1. Takvim, saat, ölçü birimleri hafta tatili ve rakamlarda değişikliğin temel sebebi **ülke** içerisinde birlik sağlamak ve Avrupa devletleri ile ticari ilişkilerimizi kolaylaştırmaktır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

SOYADI KANUNU (21 HAZİRAN 1934)

Osmanlı Devleti'nde insanların bir **soyadları yoktu**. Genellikle insanlar adının yanında **memleketleri**, **baba adları** **lakapları** **rütbelerini** kullanılıyordu. (Ahmet oğlu Mehmet, Topal Mehmet, Topkapılı Mehmet ...)

Bu durum

- Resmi ilişkilerde (okul-vergi-askerlik-tapu) karışıklığa neden oluyor
- Bazı kişiler ayrıcalıklı ifade eden unvanlar kullanıyor. (Bey Paşa molla...)

ONEM
LI

Bu karışıklığa son vermek için Soyadı Kanunu çıkarıldı.

SONUÇTA

ONEM
LI

- Resmi işlerde yaşanan **karışıklıklar sona erdi**.
- **Ayrıcalık belirten** (ağa, hacı, hoca, molla, efendi, bey, beyzade beyefendi, paşa) **unvanların kullanılması yasaklandı ve toplumsal eşitlik sağlandı**.
- Soyadı **Türkçe** olması ve bir **anlamı** bulunması kararlaştırıldı. (**Amaç milli kimliği korumak**.)
- Soyadı **gülünç** ve **ahlaka aykırı** olmayacak, **ayrıcalık belirtmeyecek**, yabancı **ırk ve millet adı** olmayacak (toplumsal eşitlik için)
- TBMM tarafından Mustafa Kemal'e Atatürk soyadı verildi.

SOYADI KANUNUNUN İLKELERLE İLİŞKİSİ

ONEM
LI

HALKÇILIK: Ayrıcalık belirten unvanların yasaklanması açısından

MİLLİYETÇİLİK: Türkçe olmayan kelimelerin soy isim alınmaması ve milli bir kimlik oluşturulması açısından

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Soyadı Kanununun Çıkarılmasındaki Temel Amaç **Karışıklara Son Vermek ve Ayrıcalıkları Ortadan Kaldırmaktır**.
2. Soyadı Kanununun **İlkelerle İlişisini Mutlaka Çok İyi Kavramamız Gerekmemektedir**.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE TOPLUMSAL (SOSYAL) ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

KADINLARA SİYASİ HAKLARIN VERİLMESİ

Milli Mücadele Sürecinde Erkeklerle Gerek Cephe Gerekse Cephe Gerisinde Erkeklerle Aynı Mücadeleyi Veren Kadınlarımız **Erkeklerle Aynı Haklara Sahip Değillerdi**. Daha Önce **Tevhid-i Tedrisat Kanunu** ile **eğitim hakkı Medeni Kanun**'la **Sosyal ve Ekonomik Haklara Kavuşmalar** da **Siyasi Hakları Mevcut** Değildi

GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Bir Toplum, Bir Millet, Erkek Ve Kadın Denilen İki Cins İnsandan Meydana Gelir. Mümkün Müdür Ki Bir Topluluğun Yarısı Topraklara Zincirlerle Bağlı Kaldıkça Diğer Kısmı Göklere Yükselbilsin Diyerek **kadın erkek eşitliği taraftarı** olduğunu göstermiştir.

➤ Hem **milli egemenliği güçlendirmek** hem de **kadın erkek eşitliğini sağlamak** amacıyla

1930	Belediye seçimlerine katılma
1933	Muhtar seçme ve seçilebilme
1934	Vekil (milletvekili) seçme ve seçilebilme

BMV ŞEKLİNDE
KODLAYABİLİRİZ

ONEM
LI

Türkiye gelişmiş bazı ülkelerden önce 1937 de kadınlara siyasi hakları vermiştir. (ilk değildir **ilk yeni Zelanda'dır** (1839) ancak **Fransa'dan**(1946), **İsviçre'den** (1971)... önce)

KADINLARA SİYASİ HAKLAR VERİLMESİNİN İLKELERLE İLİŞKİSİ

ONEM
LI

CUMHURİYETÇİLİK: Kadınlara seçme ve seçime hakkın verildiği için.

HALKÇILIK: Kadın erkek eşitliği sağladığı için.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Kadınlara siyasi haklar verilmesinin amaçları arasında **milli egemenliği güçlendirmek ve kadın erkek eşitliğini sağlamak** vardır.
2. Kadınlara siyasi haklar verilmesinin **İlkelerle İlişkisini** Mutlaka Çok İyi Kavramamız Gerekmektedir.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

İZMİR (TÜRKİYE) İKTİSAT KONGRESİ (17 ŞUBAT 1923)

Osmanlı devleti,

- Kapitülasyonlardan
- Borçlarından (Duyun-u umumiye)
- Sanayileşememekten

Dolay **milli ekonomisini kuramamıştır**. Yeni kurulan devlette Kurtuluş savaşının ekonomik zaferlerle de taçlanması gerekmektedir.

ATATÜRK *Siyasi ve askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsun, ekonomik zaferler ile taçlandırılmazlarsa kazanılan zaferler yaşayamaz, az zamanda söner.*” Demıştır. Atatürk, **tam bağımsızlık için ekonomik bağımsızlığın da mutlaka sağlanması gerektiğine inanıyordu**. Bu düşünce doğrultusunda, Lozan görüşmelerinin devam ettiği günlerde İzmir’de **İzmir (Türkiye) İktisat Kongresi’nin** toplanması talimatını verdi.

**ONEM
LI**

NEDEN TOPLANDI

- **Milli ekonomi ilkelerini belirlemek**
- **Ekonomik bağımsızlığa ulaşmak**
- **Dışa bağımlılık önleyerek millî üretimi artırmak İÇİN TOPLANMIŞTIR**

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

- 1.İktisat ekonomi anlamına gelmektedir.
- 2.İzmir İktisat Kongresinin Temel Amacı Ekonomi Alanında yapılacakları belirlemek ve Ekonomik Bağımsızlık Sağlamaktır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

İzmir iktisat kongresine çiftçi, işçi, öğretmen, tüccar, sanayici gibi toplumun farklı kesimlerden kişi davet edilmiştir. Bu bize kalkınmanın her alanda olacağını ve ayırım yapılmadan her meslek grubu davet edildiği için halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

Kongre de **MİSAK-I İKTİSADİ (EKONOMİ AND'I, EKONOMİ YEMİNİ)** kararları alınmıştır.

Kongrenin Başkanı **KAZIM KARABEKİR PAŞA**DIR.

MİSAK-I İKTİSADİ (EKONOMİ ANDI, EKONOMİ YEMİNİ)

➤ Ham maddesi yurt içinde bulunan sanayi dalları kurulmalıdır.

AMAÇ dışa bağımlılığı önlemektir.

➤ Küçük işletmelerden hızla büyük işletmelere ve fabrikalara geçilmelidir.

AMAÇ geri kaldığımız sanayi devrimini yapmak.

➤ Yerli malı kullanımı özendirilmelidir. Yabancıların kurduğu tekellerden kaçınılmalıdır.

AMAÇ Milli ekonomiyi kurmak.

➤ Özel sektöre kredi sağlayacak bankalar kurulmalıdır.

AMAÇ Ekonomide özel sektör öncelik sağlamaktır. Banka kurmak devletçilikle ilgilidir.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Yurt içi sanayiye önemsemek dışa bağımlılığı azaltmayı hedeflemektir.
2. Yabancıların kurduğu tekellerden kaçınarak milli bir ekonomi kurmak amaçlanmaktadır.

ÖNEMLİ

ÖNEMLİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

- Sanayi özendirilmeli ve milli bankalar kurulmalıdır.
-
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilemeyen işler devletçe yapılmalıdır
- Gümrük tarifeleri milli sanayin kalkınma ihtiyaçlarına göre düzenlenmelidir.
- Demiryolu ulaşımına öncelik verilmelidir.
- Kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.

AMAÇ Ekonomide özel sektör öncelik verilmektir. Bu amaçla daha sonra **Teşvik-i sanayi kanunu** çıkarılmıştır.

AMAÇ özel sektör yapamazsa devlet ekonomiyeye dahil olacaktır. Devletçilik ilkesi ile ilgilidir.

AMAÇ gümrük vergilerini arttırarak yerli üreticiyi korumaktır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında, **liberal bir ekonomi politikası** (ekonomide öncelik bireylerdir) benimsenmiş ancak;

- Teknik yetersizlik
- Özel teşebbüsün yetersiz kalması
- Vatandaşın gelir seviyesinin çok düşük olması,
- 1929 Dünya Ekonomik bunalımı

gibi nedenlerle istenilen sanayileşme hamlesi gerçekleştirilememiş bu yüzden **devletçi bir ekonomi Politikası uygulanmaya** başlanmıştır.

İZMİR İKTİSAT KONGRESİNİN İLKELERLE İLİŞKİSİ

HALKÇILIK: Kongreye her kesimden insan davet edilmesi ve halkın faydasına olması açısından

MİLLİYETÇİLİK: Milli bir ekonomi hedeflediği için

DEVLETÇİLİK: Bazı konularda halkın yapamadığı ekonomik faaliyetleri devlet yapması açısından.

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Gümrük Vergileri Artarsa Yerli Üreticinin Ürünleri Kullanılacağı İçin Bu Milli Ekonomiyi Geliştirir.
2. İzmir İktisat Kongresinin İlkelerle İlişkisi Mutlaka İyi Kavranmalıdır.

ÖNEMLİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

TARIM ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Osmanlı döneminde sanayi inkılabı yapılamadığı için Cumhuriyetin ilk yıllarında **halkın çoğunluğu tarım ile uğraşıyordu**. Bu yüzden tarımda gelişmek için çeşitli çalışmalar yapılmıştır.

- 1925 yılında "Aşar vergisi" kaldırıldı.
- Makineli tarım özendirilerek tohum ıslahı yapıldı.
- Köylüye ucuz tohum ve gübre dağıtıldı.
- Tarım Kredi Kooperatifleri kuruldu.
- Ziraat Bankası geliştirilerek çiftçiye krediler verildi.
- Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü açıldı.
- Ankara'da Atatürk Orman Çiftliği kuruldu.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Tarım Alanında Yapılan Çalışmaların Temel Amacı **Modern Tarımı Kurmaktır.**

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİNİN KURULMASI

1925 yılında Ankara'nın batısında, Gazi Mustafa Kemal tarafından parça parça ve farklı bireylerden satın alınan arazi üstünde onun talimatı ile arazinin bataklık olması ve bölgenin tarım için uygun olmadığı söylense de Mustafa Kemal bundan vazgeçmemiş ve kurulmuştur.

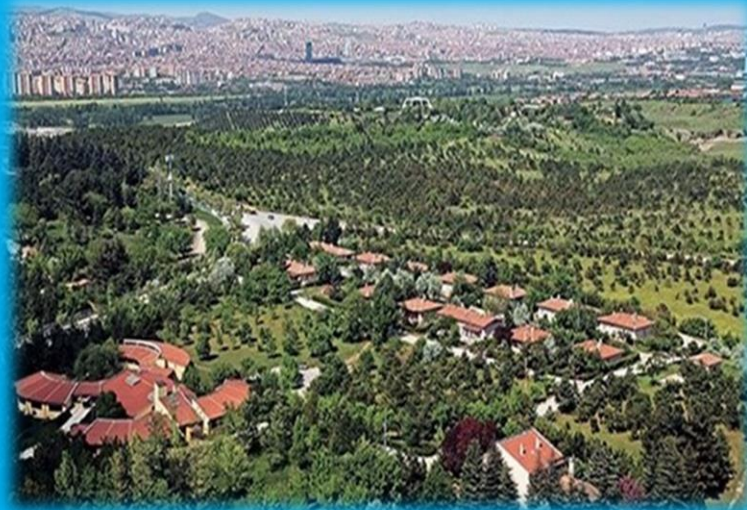
AMAÇLARI

- Örnek çiftlik kurarak tarımı geliştirmek
- Ziraat konusunda uygulamalı eğitim yapmak
- Bazı bitkileri yetiştirip çiftçilere örnek olarak göstermek
- Halkın eğlenebileceği ve dinlenebileceği alan oluşturmak
- Ziraat Okuluna girecek gençlerin çiftlikte staj yapmalarını sağlamak

ÖNEMLİ

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Atatürk orman çitliği çiftçiye örnek olması ve modern tarımı öğretmesi amacıyla kurulmuştur.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

AŞAR VERGİSİNİN KALDIRILMASI 1925

Osmanlı döneminde Müslüman çiftçilerden alınan onda bir vergiye **öşür(aşar)** denirdi. Ekonominin temeli tarıma dayalı olan Osmanlıda ve Cumhuriyetin ilk yıllarında büyük bir gelir kaynağı olan aşar halk üzerinde büyük bir yük oluşturuyordu. **Halk ödeme zorluğu çektiği için 1925 te kaldırıldı.**

Halkın yararına bir uygulama olduğu için halkçılık ilkesine ile ilişkilidir.

ÖNEMLİ

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Aşar Vergisinin Kaldırılması **Halkın Yararına Bir Uygulama Olduğu İçin Halkçılık İlkesine ile İlişkilidir**

SANAYİ ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

- 1924'te **Türkiye İş Bankası** kuruldu. (Sanayiciye kredi sağlamak amacıyla)
- 1927 yılında **Teşvik-i Sanayi Kanunu** çıkarılmıştır. (Özel teşebbüse destek vermek)
- 1929 yılında **gümrük vergileri artırıldı**. (Yerli üreticiyi korumak)
- 1933 yılında Tekstil sanayisine destek için **Sümerbank** kuruldu.
- 1935 yılında madencilik sektörüne parasal destek sağlamak için **Etibank** kuruldu.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

- 1933 yılında ekonomiyi planlı geliştirmek için I. Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlandı.
- 1935 yılında Yer altı zenginliklerimizi ortaya çıkarmak ve işlemek için Maden Tetkik Arama Enstitüsü kuruldu.
- 1923 - Uşak Şeker Fabrikası
- 1926 - Kayseri Uçak Fabrikası
- 1933 - Eskişehir Şeker Fabrikası
- 1934 - Bursa Süt Fabrikası
- 1939 - Karabük Demir Çelik Fabrikası kuruldu.

SORU ÇÖZDÜREN BİLGİ

1. Osmanlıda yolcu ve yük taşıma hakkı yabancı şirketlere verilmişti. Bu durum ekonomik bağımsızlığımıza ve egemenlik haklarımıza aykırıdır.

DENİZCİLİK ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

KABOTAJ KANUNU- 1 TEMMUZ 1926

Kabotaj; bir ülkenin kendi karasularında (deniz ve limanları arasında) yük ve yolcu taşıma hakkıdır. Bu hak Osmanlı Devleti'nde yabancı şirketlere verilmişti. Bu durum ekonomik bağımsızlığımıza ve egemenlik haklarımıza aykırı olduğu için 1 Temmuz 1926 da Kabotaj Kanunu çıkarıldı.

ÖNEMLİ

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

Bu Kanuna Göre

Türk kara sularında **yük ve yolcu taşıma ile işletme hakkı Türk denizcilere** verildi.

Yabancıların elinde bulunan **limanlar satın alınarak millileştirildi.**

Ekonomik bağımsızlık sağlandı ve milli ekonomimiz güçlendi.

KABOTAJ KANUNUNUN İLKELERLE İLİŞKİSİ

ÖNEMLİ

MİLLİYETÇİLİK: Yabancıların işlettiği limanların bize geçmesi ve millileştiği için

DEVLETÇİLİK: Millileşen limanları devlet işlettiği için

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR

1929 DÜNYA EKONOMİK KRİZİ (BUHRANI)

1929 yılında ABD'de başlayarak tüm dünyayı etkileyen Dünya Ekonomik krizi yaşanmıştır

Krizin etkisiyle **yatırımlar azaldı**. Devlet özel sektöre destek verse de **özel sektör bu krizden zarar gördü**.

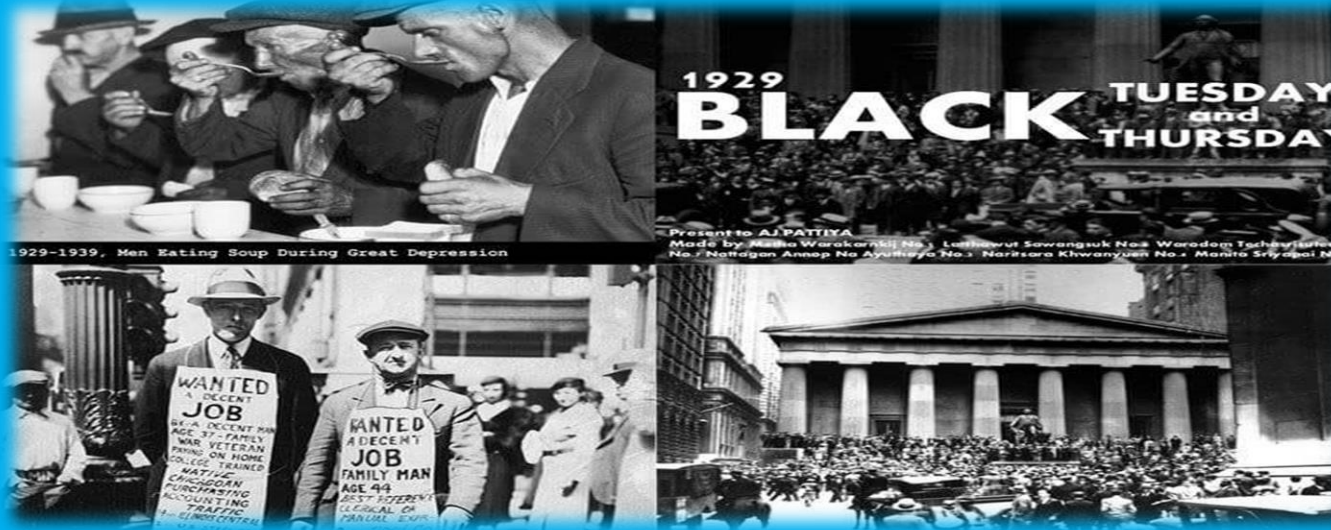
Yatırım yapılamadı, Tarım ürünlerinin fiyatı ucuzladı. İhracat geliri azaldı. Sanayileşme ve kalkınma hızı yavaşladı. Devlet ekonomiyi toparlamak için **yatırım yapmaya yöneldi**.

Bu durum bizde **zorunlu olarak devletçilik ilkesinin kabul edilmesine neden olmuştur**.

ÖNEMLİ

**SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ**

1.Özel sektöre öncelik veren Türkiye'de 1929 dünya ekonomik krizi sonrası **Devletçilik ilkesi zorunlu olarak kabul edilmiştir**.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SAĞLIK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

SAĞLIK ALANINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Cumhuriyetin ilk yıllarında halkın sağlığını korumak, bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı önlem almak amacıyla her alanda olduğu gibi sağlık alanında da çalışmalar yapılmıştır. Bu amaçla ATATÜRK Milletimizi tam güvenlik içinde yaşatmak ülkemiz olduğu gibi onun sağlığına özen göstermek ve mevcut imkânlarımız oranında toplumsal dertlerine çare bulmak da hükümetimizin görevlerindedir. Demıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki sağlık politikası çerçevesinde

- Hıfzıssıhha Enstitüsü kuruldu.
- Serum ve Aşı üretildi
- Verem Savaş Cemiyetleri Dispanserler ve Sanatoryum lar kuruldu.
- Hilal-i Ahmer Kızılay'a dönüştürüldü.

HIFZISSIHHA ENSTİTÜSÜ

1928 de Refik Saydam tarafından koruyucu sağlık hizmetleri çerçevesinde ülkemizde aşı ve serum üretimi yapmak için açılmış kurumdur.

- 1932 yılında ülke ihtiyacını karşılayacak düzeyde serum üretildi.
- 1934 yılında ülke ihtiyacını karşılayacak düzeyde çiçek aşısı üretildi.
- 1937 yılında kuduz aşısı üretilmeye başlandı.

HALKÇILIK: Halkın sağlığı halkın faydası için yapılması

MİLLİYETÇİLİK: Aşı ve Serum bakımından Dışa bağımlılığı önlemesi açısından

ONEM
LI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Cumhuriyetin ilk yıllarında sağlık alanında yapılan çalışmaların amacı halkın sağlığını korumak, bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı önlem almaktır.

ONEM
LI

ONEM
LI

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SAĞLIK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

VEREMLE MÜCADELE ÇALIŞMALARI

Cumhuriyetin ilk yıllarında bir akciğer hastalığı olan **vereme** karşı **savaş** açılmış ve bu amaçla **sanatoryumlar** **dispanserler** açılmış veremli hastaların ihbarı için **Umumi Hıfzıssıhha Kanunu** çıkarılmıştır.

1923 yılında Behçet Uz, **İzmir Veremle Mücadele Cemiyetini** kurdu.

1924 yılında İstanbul'da **Sanatoryum** açıldı.

Sanatoryum: Uzun süreli tedavi gerektiren hastalıklara sahip (verem) hastaların iyileştirilmesi için kurulmuş sağlık kuruluşu.

1925 yılında İzmir'de veremle mücadele amacıyla ilk **dispanser** açıldı.

Dispanser: Ayakta tedavisi yapılabilecek durumdaki hastaların, tedavilerinin yapıldığı kurumdur. (Sağlık ocağı gibi)

1930 yılında veremli hastaları ihbar etmek ve hastalığın bulaşmasını önlemek için **Umumi Hıfzıssıhha Kanunu** çıkarılmıştır.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

ONEM
LI

1. **Sanatoryum** sanatla ilgisi yoktur **sağlıkla** ilgisi vardır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE SAĞLIK ALANINDA YAPILAN İNKILAPLAR

HİLAL-İ AHMERİN TÜRK KIZILAYINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Osmanlı döneminde savaşta yaralanan askerlere yaralanan askerlere yardım etmek amacıyla 1868 de **Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti** adıyla kurulmuştur.

1923 yılında "**Türkiye Hilali Ahmer Cemiyeti**" 1935'te "**Türkiye Kızılay Cemiyeti**" adını almıştır. **Kızılay** adını **Atatürk** vermiştir.

ONEM
LI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Sağlık alanında yapılan çalışmalar **sosyal devlet özelliğini** göstermektedir

SAĞLIK ALANINDA YAPILAN DİĞER ÇALIŞMALAR

- Hekim ve sağlık alanında yardımcı personel yetiştirmeye önem verildi.
- 1923 yılında hekimlere zorunlu hizmet getirildi.
- 1937 yılında **Behçet hastalığı** ilk kez Türk doktor **Hulusi Behçet** tarafından tanımlandı.
- 1920 de bağımlılıkla mücadele için kurulan **Hilal-i Ahdar Cemiyeti Yeşilay** ismini aldı ve 1934 de **kamu yararlı dernek statüsü** verildi.
- Sağlık alanında yapılan çalışmaların tamamı **HALKÇILIK** ilkesi ile ilgilidir.

ONEM
LI

BEHÇET
HASTALIĞINI
DÜNYAYA
TANITAN
İLK TÜRK
PROFESÖR:
HULUSİ BEHÇET

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE İLELEBET CUMHURİYET

ATATÜRKÜN EN BÜYÜK YAZLI ESERİ NUTUK

Atatürk'ün 19 Mayıs 1919 Samsun'a çıkışı ile başlayan ve 1927 yılına kadar olan dönemi **birinci ağızdan belgelere dayalı** şekilde anlattığı eseridir.

Atatürk'ün Cumhuriyet Halk Fırkasının 1927 yılındaki II. Kurultayı'nda, **36 saatte boyunca** yaptığı konuşmanın kaleme alınmış halidir.

Üç ana bölümden oluşmaktadır:

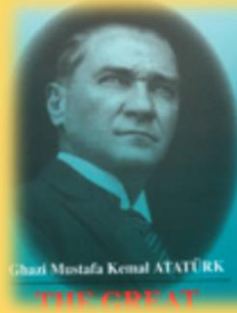
- **Millî Mücadele Hazırlık (Kongreler) Dönemi** (Samsuna çıkıştan TBMM açılışına kadar)
- **Kurtuluş Savaşı (TBMM) Dönemi** (TBMM'nin açılışından cumhuriyetin ilanına kadar.)
- **İnkılaplar (Cumhuriyet) dönemi** (cumhuriyetin ilanından 1927 yılına kadar)

Nutuk Türk milletine öğüt niteliği taşıyan Atatürk'ün cumhuriyeti gençliğe emanet ettiğini belirttiği **Gençliğe Hitabe** ile biter

İçerisinde Atatürk'ün **kişisel yazışmaları Telgraflar mektuplar Kongrelerdeki tutanaklar TBMM tutanakları Gazete arşivleri** bulunur.

Farklı dillere çevrilmiş **evrensel** bir kitaptır.

ONEM
LI

ONEM
LI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1. Nutuk Olayları belgelere dayandırarak Türk milletinin var olma mücadelesini birinci ağızdan anlatan eserdir.

2. Farklı dillere çevrilmesi **Evrensel** olduğunu gösterir.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE İLELEBET CUMHURİYET

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

10. YIL NUTKU

Atatürk'ün 29 Ekim 1933'te Türkiye Cumhuriyeti'nin onuncu yılı kutlamalarında yaptığı konuşmaya verilen isimdir.

ONEM
LI

Atatürk 10. Yıl Nutkunu da

- 10 yılda yapılan çalışmalarını
- Geleceğe yönelik hedeflerini
- Türk milletinin özelliklerini ve Türk milletine güvenini anlatmaktadır.

CUMHURİYETİN SAĞLADIĞI KAZANIMLAR

- Cumhuriyet zor şartlar altında kazanılmıştır ve korunması gençlerin görevidir.
- Cumhuriyetle birlikte Kişi egemenliğinden millet iradesine geçilmiştir
- Cumhuriyetle vatandaşlar yasalar önünde eşittir ve devlet yönetimine katılma imkânı bulmuştur.
- Cumhuriyet yönetimi ile kadın ve erkek eşitliği sağlanmış siyasal, ekonomik ve toplumsal alanda ayrıcalıklar kaldırılmıştır.

ONEM
LI

BİZLER DE

Atatürk'ün kurduğu ve bizlere emanet ettiği Türkiye Cumhuriyeti'nin sonsuza kadar yaşaması için ilke ve inkılaplarına sahip çıkmalıyız. Millî birlik ve beraberliği korumalıyız, demokrasiye sahip çıkmalıyız, bu hakları gelecek kuşaklara aktarmalıyız.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARININ TEMEL ESASLARI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARINI OLUŞTURAN TEMEL ESASLARI

Milli birlik ve
beraberlik
önemsenmiştir.

Bağımsızlık ve
özgürlük temel
alınmıştır.

Milli egemenliğe
önem verilmiştir.

Ülke bütünlüğü
esas alınmıştır.

Akılcılık ve
bilimsellik
önemsenmiştir.

Çağdaşlaşmaya
önem verilmiştir.

Millî kültürün
geliştirilmesi için
çalışılmıştır.

Milli tarih bilinci
oluşturulmaya
çalışılmıştır.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARININ TEMEL ESASLARI

MİLLÎ BİRLİK VE BERABERLİK ÖNEMSENMIŞTİR.

ÖNEM
Lİ

Atatürk milli birlik ve beraberliğe önem vermiş ve hayatı boyunca birlik ve beraberliği sağlamaya çalışmıştır.

- Dağınık ve bölgesel olan Cemiyetleri birleştirmesi
- Dağınık ve düzensiz olan Kuvay-ı Milliye den Düzenli orduya geçiş
- Kongreler döneminde birlik ve beraberliği bozmamak için hilafet ve Saltanatın kaldırılacağını açık açık ifade etmemesi.
- Yapılan inkılapların birlik ve beraberliği sağlamaya yönelik olması.
- Milliyetçilik ilkesinin birlik ve beraberliği sağlamaya yönelik olması.

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1.Bu konudan sorular genellikle **yapılan faaliyetler verilir ve hangi temel esastır** şeklinde çıkmaktadır.

MİLLÎ TARİH BİLİNCİ OLUŞTURULMAYA ÇALIŞILMIŞTIR.

ÖNEM
Lİ

Atatürk daha **Manastır Askeri İdadi** si yıllarında milli tarih bincine kavuşmuş ve milli bir tarih bilinci oluşturmak için çaba göstermiştir. Bu amaçla

- 1931 yılında tarihimizin araştırılması için Türk Tarih Kurumunu kurmuştur.
- Mirasının bir kısmını Türk Tarih Kurumuna bırakmıştır.

MİLLÎ KÜLTÜRÜN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN ÇALIŞILMIŞTIR.

ÖNEM
Lİ

Atatürk milli kültürün geliştirilmesi ve muasır medeniyetler seviyesine çıkması için çalışmıştır. Yapılan inkılapların tümü bu amaçla yapılmıştır. Sofya Ateşemiliterliği görevi sırasında Kıyafet balosuna yeniçeri kıyafeti ile katılması milli kültüre verdiği önemi göstermektedir.

8.SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARININ TEMEL ESASLARI

ÇAĞDAŞLAŞMAYA ÖNEM VERİLMİŞTİR.

Atatürk ülkenin her alanda muasır medeniyetler seviyesine çıkması için çalışmıştır. Yapılan inkılapların tümü bu amaçla yapılmıştır.

ÖNEMLİ

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

1.Bu konudan sorular genellikle yapılan faaliyetler verilir ve hangi temel esastır şeklinde çıkmaktadır.

AKILCILIK VE BİLİMSELLİK ÖNEMSENİLMİŞTİR

Atatürk yaptığı faaliyetleri akıl ve mantık esasına göre yapmıştır. Laiklik ilkesi bu amaç doğrultusunda kabul edilen bir ilkedir.

ÖNEMLİ

ÜLKE BÜTÜNLÜĞÜ ESAS ALINMIŞTIR.

Atatürk yaptığı faaliyetleri ülke bütünlüğü esas alınmıştır. Başka ülkelerin toprak bütünlüğüne saygılıdır ve kendi topraklarının bütünlüğünü esas alır. Yurtta Barış Dünyada Barış sözü de savaşı değil barışı esas alarak ülkeyi korumayı hedefler. Komşu devletlerle yapılan Sadabat Paktı ve Balkan Antantı da ülke bütünlüğü çerçevesinde yapılan antlaşmalardır.

ÖNEMLİ

MİLLİ EGEMENLİĞE ÖNEM VERİLMİŞTİR.

Atatürk 19 Mayıs 1919 da samsuna çıktığı andan itibaren kafasında Mili egemenliğe dayalı bir devlet hedeflemiştir. Genelgeler ve Kongreler döneminde her fırsatta bunu vurgulamıştır.

ÖNEMLİ

23 Nisan 1920 de TBMM'yi açması 29 Ekim 1923 de cumhuriyeti ilanı, Hilafet ve Saltanata son vermesi kadınlara siyasi hakların verilmesi bu temel esas çerçevesinde yapılmıştır.

8. SINIF DERS NOTU

ATATÜRKÇÜLÜK ve ÇAĞDAŞLAŞAN TÜRKİYE ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARININ TEMEL ESASLARI

SORU
ÇÖZDÜREN
BİLGİ

ONEM
LI

BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK TEMEL ALINMIŞTIR.

Atatürk milli mücadeleyi bağımsız her anlamda hür bir devlet kurmak için başlatmıştır. Ülkenin bağımsızlığını her şeyin üstünde tutmuştur.

- Milli Mücadele
- Kapitülasyonların kaldırılması (Ekonomik Bağımsızlık)
- Duyunu Umumi yenin Kaldırılması (Ekonomik Bağımsızlık)
- Kabotaj Kanunu (Ekonomik Bağımsızlık)
- ...

Gibi yapılan inkılaplar Bağımsızlık ve özgürlük temelinde yapılmıştır.

ONEM
LI

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARININ ORTAK ÖZELLİKLERİ

Temeli Milli egemenlik ve bağımsızlık dayanır.

Taklitçi değil Millidir, dış baskı ve zorlama yoktur.

Türk milletinin ihtiyaçlarından doğmuştur.

Hukuka dayanır.

Hak ve hürriyetleri koruyucudur.

Evrensel ve barışçıdır.

Uygulanabilirdir ve Uygulanabilmiştir.

Kaynağı Türk kültürüdür.

Laiktir. Akılcı ve bilimseldir.

Birbiriyle uyumlu ve birbirinin tamamlayıcısıdır.